

جهان در آینه‌های رویداد های تاریخ
(از اول تا 31 ماه اکتوبر)

روز شمار اول ماه اکتوبر

=====

1 - درگذشت ارسطو:- به تاریخ اول اکتوبر سال 322 پیش از میلاد: ارسطو فیلسوف ، آموزگار و دانشمند بزرگ یونان باستان که افکار و روش های او بیش از سایر فلاسفه دوران کلاسیک در جهان نفوذ داشته است به تاریخ فوق الذکر درگذشت، وی 62 سال عمر کرد، افلاتون او را که شاگردش بود مغز آکادمی و بزرگترین کتابخوان لقب داده بود، ارسطو به سال 334 پیش از میلاد ، مکتب « لیسوم» را در آتن تاسیس کرد، پس از مرگ شاگردش اسکندر، آنتی ها(کسانی که در مرکز یونان می زیستند) او را به همان اتهام سقراط که بی اعتنایی به خدایان آنان بود به مرگ محکوم کردند که به شهر چالسیس گریخت، وی در شمال یونان منطقه ای که اینک مقدونیه یونان نامیده می شود به دنیا آمده بود و آنتی نبود که میشد استردادش را تقاضا کرد، ارسطو یک سال بعد درگذشت، وی انسان را از افراد در هر کار بر حذر داشته و اعتدال و میانه روی را توصیه کرده است و سعادت را در تلاش برای رسیدن به آرزو و یا نیل به آن دانسته و فرد نا آگاه و یا کسی را که کاربرد دانشی را که فرا گرفته نداند انسان ناکامل خوانده است، به زعم او انسان کامل فردی منطقی است که بدون دلیل دست به اقدام نمی زند و به همین سبب ورود انسان ناکامل (غیرمنطقی) را به سیاست ، برای جامعه خطرناک می خواند، ارسطو جمع شدن ثروت دردست یک فرد را به زیان رفاه عمومی جامعه می داند و می گوید که ثروت بیش از نیاز شخصی باید در کنترل جامعه باشد (عقیده سوسیال دموکراسی) در مورد قانون جزا می گوید که اگر مردم یکدیگر را همانند اعضای فامیل دوست داشته باشند نیازی به چنین قانونی نیست ، ولی چون چنین نیست و در جامعه ، انسان ناکامل زیاد است ؛ قانون ، قضا و جزا برای حفظ نظم جامعه و حراست از آزادی ها ضرورت دارد، ارسطو همین عقیده را درباره قانون ازدواج دارد و می گوید که اگر زن و مردی یکدیگر را واقعا دوست بدارند که لازمه ازدواج است نیاز به وجود قانون در این زمینه نیست و همان علاقه دو جانبه هر مشکلی را حل می کند.

2 - تاسیس جمهوری توده ای چین :- به تاریخ اول اکتوبر سال 1949 میلادی: مائو تسه تنگ در میدان «صلح آسمانی» در پیکن (بی ژینگ) در برابر صدها هزار چینی تاسیس جمهوری توده ای چین را اعلام داشت که امروز از نظر جمعیت ربع جهان ، از لحاظ نظامی سوم ، از جهت اقتصاد در مرز سوم و ظرفیت صنعتی پنجم است و پیش بینی شده است که در پایان دهه دوم قرن جاری (حد اکثر 17 سال دیگر) از همه لحاظ ابر قدرت بدون چون و چرای کره زمین خواهد بود، نظام چین نوعی سوسیالیستی ملی است که قانون سال 1982 آن را انعطاف پذیر ساخته است.

مائو در نطق اول اکتوبر 1949 خود که از روی نوشته می خواند گفت : این دولت آماده است با همه دولتهایی که تمامیت ، حاکمیت و حقوق چین را بپذیرند و اصل احترام متقابل و رفتار برابر در مناسبات را قبول کنند ؛ روابط دیپلماتیک برقرار سازد، وی گفت که گام بعدی تلاش برای به دست آوردن کرسی چین در شورای امنیت سازمان ملل خواهد بود، وی تاکید کرد که نظام اجتماعی - اقتصادی چین را با توجه به فرهنگ چینیان بر پایه مارکسیسم بنا خواهد نهاد و مائو که روز پیش از این به عنوان « چرمن » جمهوری توده ای چین تعیین شده بود ، پیش از ایراد این نطق ، چو ئن لای همرمزم دبیرین خود به سمت نخست وزیر(صدراعظم) چین منصوب کرده بود، ساختار حکومتی و تشکیلات دولتی چین و شرح وظایف آنها یک هفته پیش از اول اکتوبر تنظیم شده و حکومت به حزب کمونیست منتقل گردیده بود.

شوروی نخستین دولتی بود که نظام تازه چین را برسمیت شناخت که بعدا باهم قرارداد دوستی امضاء کردند، چین تا سال 1911 پادشاهی بود که با انقلاب دکتور "سون یات سن " جمهوری شده بود.. چینی ها کشور خود را ژونگوو (Zhongguo) می خوانند، که بعدا بنام چین شهرت یافت، شش سال پس از فوت مائو ، دولت وقت چین با هدف پیشرفت در امور اقتصادی و ورود به صحنه رقابت های تجاری بین المللی با تصویب یک قانون ، اقتصاد سوسیالیستی این کشور را به صورت انعطاف پذیر درآورد و برخی از روش های اقتصاد کاپیتالیستی از جمله اخراج کارگران زائد و غیر مفید را پذیرفت، در همان روز اعلام تاسیس جمهوری توده ای چین ، در تایوان هم چیانگ کایشک و فراریان دیگر از خاک اصلی ، بر این جزیره نام « جمهوری چین » گذاردند، دولت چین همچنان به تایوان به چشم یک جزیره باغی خود می نگرد، ولی هنوز راه مسالمت آمیز را برای بازگرداندن آن به خاک اصلی از دست نداده و چندی قبل پیشنهاد کرده است که اگر از باغی گری دست بردارد آماده است که تا مدتی معین (فرمول هنگ کنگ) نظام اقتصادی آن (کاپیتالیستی) را تحمل کند، دولت امریکا در پی دیدار نیکسون رئیس جمهوری وقت از پیکن در سال 1972 و دیدار با مائو و اعلام این که در جهان تنها یک چین وجود دارد با پیکن روابط سیاسی بر قرار کرد و طولی نکشید که در صدور کالا به امریکا در موارد بسیار جای جاپان را گرفت.

3- کشور نیجریه اعلام استقلال نمود:- به تاریخ اول اکتوبر سال 1960 میلادی: کشور نیجریه با حکومت فدراسیون اعلام استقلال نمود ، انگلستان در سال 1914 میلادی با الحاق دو کشور تحت الحمایه خود یعنی نیجریه شمالی و نیجریه جنوبی مستعمره نیجریه را ایجاد کرد، 40 سال بعد این کشور اعلام خودمختاری کرد و به عضویت جامعه مشترک المنافع درآمد، در سال 1960 میلادی مردم نیجریه با شرکت همه پرسی به حکومت فدراسیون مستقل از بریتانیا رأی دادند.

روز شمار دوم ماه اکتوبر

=====

1 - تولد گاندی رهبر مردم هند:- به تاریخ دوم اکتوبر سال 1869 میلادی: موهنداس گاندی رهبر بزرگ ملت هند و بانی استقلال هندوستان بدینا آمد، گاندی در رشته حقوق تحصیل کرد و بعد به مبارزه با استعمار انگلستان پرداخت، گاندی این مبارزه را تا کسب استقلال هند در سال 1947 میلادی ادامه داد، گاندی در نتیجه مبارزات مستمر خود و رهبری مردم محروم هند به مهاتما یعنی «دارای روح بزرگ» معروف شد، مهاتما گاندی رهبرو مبارز مردمی بود و در راه مبارزه در سال 1922 میلادی به 6 سال زندان محکوم شد اما پس از آزادی سیاست مبارزه منفی استعمارگران، مطرح و اجرا کرد، این طرح گاندی ضربه مهلکی برپیکر اقتصاد انگلیس وارد ساخت و عاقبت مردم هند را به استقلال رساند، گاندی در سال 1948 میلادی بدست یک جوان متعصب هندو ترور شد، کتاب « تجربیات من از حقیقت» از آثار گاندی است.

2 - تولد «گرام گرین» داستان نویس انگلیسی:- به تاریخ 2 اکتوبر سال 1904 میلادی: « گرام گرین » داستان نگار انگلیسی به دنیا آمد و 87 سال عمر کرد، وی مدتها روزنامه نگاری کرد و در این حرفه تا دبیری روزنامه تایمز ترقی کرد، زمانی سیاستمدار، جهانگرد، کمونیست و... بود و حتی چند سال در اینتلجنس سرویس انگلستان کار کرد، باوجود این هیچگاه از نوشتن داستان دست برنداشت، داستانهایی او بر حسب مشغولیت هایش زمینه های متفاوت دارد، او با نوشتن داستان « امریکایی ساکت » شهرت ضد امریکایی به دست آورد که به فراموشی سپرده نشد.

3 - صلاح الدین ابوبی بیت المقدس (اورشلیم) را پس گرفت:- به تاریخ 2 اکتوبر سال 1187 میلادی در پی ده سال جنگ ، بالاخره سلطان صلاح الدین ابوبی سلطان مصر و سوریه بیت المقدس (اورشلیم) را از دست صلیبیون خارج ساخت و به اخراج آنان از انتاکیه ، بندر صور و ترابلس (لبنان) پرداخت، تلاش 18 ماهه ریچارد شیردل پادشاه انگلستان هم برای پس گرفتن بیت المقدس به جایی نرسید و در 1192 به اروپا بازگشت و جنگهای صلیبی فروکش کرد، صلاح ابوبی يك «کرد» و از افسران کاکایش «شیرکوه» فرمانده قوای نظامی مصر بود که پس از او این سمت را برعهده گرفت و بعد از درگذشت سلطان مصر، خود را سلطان مصر و سوریه خواند و به جنگ صلیبیون اروپایی شتافت.

روز شمار سوم ماه اکتوبر

=====

1 - آزادی کشور بولیوی :- به تاریخ سوم اکتوبر سال 1825 میلادی: کشور بولیوی استقلال خود را از هسپانیا بازپس گرفت، استعمارگران هسپانیایی از قرن 16 میلادی به مدت سه قرن این سرزمین را درسلطه خود داشتند و معادن بولیوی را غارت کردند، از سال 1809 میلادی انقلاب مردم بولیوی علیه استعمارگران با کمک قوای مسلح ازادخواه معروف سیمون بولیوار آغاز شد، انقلابیون بولیوی در سال 1825 میلادی بر هسپانیایی ها غلبه کردند و بتدریج بر تمام خاک فعلی بولیوی و بخشهایی از کشورهای کنونی چیلی، برازیل، پاراگوئه و آرژانتین مسلط شدند، بعد از این پیروزی بزرگ به پاس بزرگداشت سیمون بولیوار انقلابیون نام کشور خود را بولیوی گذاردند، بولیوی به کشور هزارکودتا معروف است، زیرا پس از استقلال بدلیل اوضاع سیاسی متشنج کودتاهای متعدد در این کشور روی داده است.

2- امضاء معاهده" وین" :- به تاریخ سوم اکتوبر سال 1866 میلادی: معاهده "وین" در این شهر میان نمایندگان ایتالیایی متحد و امپراتوری اتریش به امضا رسید، به موجب "معاهده وین" اتریش حاضر شد ایالت ونسی را بطور رسمی به ایتالیا واگذار کند، دیگر تأثیر مهم معاهده وین عدم دخالت اتریش در کلیه امور ممالک ایتالیایی متحد بود.

3- در گذشت مخترع ماشین خیاطی:- به تاریخ سوم اکتوبر سال 1867 میلادی: الیاسهوا یکی از مخترعین اولیه چرخ خیاطی درگذشت، او از سال 1835 میلادی به تعمیر ماشینهای نساجی و پنبه پاك كني مشغول شد و چون به امور مربوط به ماشینها علاقمند بود توجه اش به این موضوع جلب شد که چگونه می توان عمل دوخت را به کمک ماشین انجام داد از این رو شروع بکار کرد و سرانجام در سال 1845 میلادی موفق شد ماشین خیاطی امروزی را بسازد.

روز شمار چهارم ماه اکتوبر

=====

1- جنگ میان کاتولیک و پروتستان:- به تاریخ 4 اکتوبر 1577 میلادی: هفتمین جنگ مذهبی میان کاتولیکها و پروتستانهای فرانسه در زمان سلطنت هانری سوم پادشاه آن کشور آغاز شد و این آخرین جنگی بود که در زمان سلطنت این پادشاه اتفاق میافتاد، در جنگ ششم با وجود تلفات زیاد، نیروی پروتستانها به قدری بود که قادر به ایجاد جنگ هفتم نیز شدند، این جنگ با پیروزی کاتولیکها روز 13 فروری 1580 میلادی تمام شد.

2 - انهدام جزایر کارانب :- به تاریخ 4 اکتوبر سال 1963 میلادی: طوفان مهیب معروف به " طوفان سیاه کارانب " اتفاق افتاد و کلیه جزایر و بنادر دریای کارانب در اقیانوس اطلس مرکزی، دستخوش ویرانی و انهدام ناشی از این بلائی دریایی شدند، این طوفان ویران کننده که نظیر آن کمتر دیده شده بود با سرعتی در حدود 150 کیلو متر در ساعت اتفاق افتاد و مجموعاً شش هزار نفر که بیشتر آنان از مردم کیوبا و هائیتی بودند ،از میان رفتند.

3 - آغاز عصر فضا :- به تاریخ 4 اکتوبر سال 1957 میلادی: نخستین سفینه فضایی با نام اسپورتنیک از خاک شوروی به سوی آسمان پرتاب شد، پرواز اسپورتنیک با سرعت که هر 96 دقیقه یکبار کره زمین را دور می زد که همه را شگفت زده کرد، یکماه بعد سفینه دوم شوروی با نخستین موجود زنده که سگی بنام " لایکا" به فضا رفت و از آن به بعد سفر انسان به فضا آغاز شد.

به دنبال شوروی آمریکا نیز اعلان کرد که روز 6 دسمبر سال 1957 میلادی نخستین سفینه فضایی خود را به آسما پرتاب خواهد کرد، اما نخستین تلاش آمریکا با شکست روبرو شد، تنها چند لحظه پس از شمارش محدود، سفینه سقوط کرد، اما دوماه بعد سفینه " ژوپیتر " موفق شد که اسم آمریکا را به سفینه فضایی در تاریخ ثبت کند.

روز شمار پنجم ماه اکتوبر

=====

1 - استقلال سرزمین هائیتی:- به تاریخ 5 اکتوبر سال 1804 میلادی: سرزمین هائیتی مستقل شد و به این ترتیب 185 سال سلطه هسپانیا و 120 سال سلطه فرانسه بر این کشور پایان یافت، فرانسویان در سال 1697 میلادی، هائیتی را با نام مس دومینیک مستعمره خود کردند، شورش بردگان به رهبری توسان گورتور در سالهای 1791 تا 1802 میلادی عامل اصلی استقلال این کشور بود و سرانجام در سال 1804 میلادی هائیتی به استقلال رسید، این کشور در ساحل دریای کارانب واقع است و با دو مینیکن مرز مشترک دارد.

2 - شهر " سالونیک" به تصرف نیروهای متحد درآمد:- به تاریخ 5 اکتوبر سال 1915 میلادی: شهر مهم و استراتژیک سالونیک که در شمال شرقی کنونیونان قرار دارد در انتهای یکی از مهمترین پیکارهای جنگ جهانی اول به تصرف نیروهای متحد درآمد، نیروهای متفق در جنگ اعم از انگلیس، فرانسه و روسیه به منظور حفظ شهر سالونیک، از این شهر دفاع خوبی کردند، اما در پی از دست دادن نیمی از قوای خود، این شهر مهم و استراتژیک را به متحدین تسلیم کردند.

3 - قرارداد" تریست" میان ایتالیا و یوگسلاوی امضا شد:- به تاریخ 5 اکتوبر سال 1954 میلادی: قرارداد" تریست" برای تعیین نحوه اداره بندر معروف تریست، میان ایتالیا و یوگسلاوی امضا شد، این بندر که در شمال شرقی خاک ایتالیا واقع است از سال 1947 میلادی زیر نظر سازمان ملل متحد اداره می شد، اما پس از امضای این قرارداد میان دو کشور ایتالیا و یوگسلاوی تقسیم شد و هر یک از این دو کشور اداره بخشی از بندر تریست را به عهده گرفتند.

روز شمار ششم ماه اکتوبر

=====

1 - بلجیم در تصرف فرانسه درآمد :- به تاریخ 6 اکتوبر سال 1794 میلادی: در جنگ دوم جهانی برای تصرف سرزمین بلجیم که در جریان جنگهای انقلابیون فرانسه و دول متحده اروپایی دوبار دست بدست شده بود، با حمله سپاهیان فرانسوی آغاز شد، در این جنگ که تا روز 23 اکتوبر همان سال طول کشید ، قوماندانی سپاه فرانسه با" ژوردان "فرمانده معروف بود و پس از شکست سختی که متحدین خوردند دوباره بلجیم در 23 اکتوبر 1794 میلادی به تصرف فرانسه درآمد.

2 -"استانبول" به تصرف نیروهای ترك درآمد:- به تاریخ 6 اکتوبر سال 1923 میلادی: زیباترین شهرهای جمهوری ترکیه بعد از نبرد خونین به تصرف نیروهای ازادخواه و مشروطه طلب ترك درآمد، این واقعه تاریخی 530 سال بعد از تصرف استانبول به دست سلطان محمد فاتح صورت گرفت و رهبری آن قوای نظامی با مصطفی کمال پاشا معروف به آتاتورك بود ، فتح استانبول يك سال بعد از شکست یونانی ها صورت گرفت.

روز شمار هفتم ماه اکتوبر

=====

1 - تصرف کشور، رماتیا ذریعه المانی ها :- به تاریخ 7 اکتوبر سال 1940 میلادی: نیروهای المان نازی در جنگ جهانی دوم، کشور رومانی را به تصرف خود درآوردند، بدین ترتیب مهمترین گام در راه حمله بعدی سربازان به روسیه برداشته شد، سرزمین رومانی تا قبل از این تاریخ تلاش می کرد که با المان روابط صلح آمیز داشته باشد و حتی در فاصله دو جنگ جهانی اول و دوم بخشی از نفت مورد احتیاج المان را تأمین می کرد.

2 - ایجاد، اتحاد کبیر در لاهه :- به تاریخ 7 اکتوبر سال 1701 میلادی : اتحاد سیاسی بزرگ اروپا معروف به "اتحاد کبیر" در لاهه پایتخت هالند بین دولتهای انگلستان - هالند - المان و چند پادشاه کوچک المانی علیه فرانسه و فیلیپ پنجم پادشاه جدید اسپانیا ایجاد گردید زیرا فیلیپ پنجم نواده لویی چهاردهم بود، این اتحاد سبب ایجاد جنگ تاریخی 13 ساله فرانسه و اتحاد کبیر شد .

روز شمار هشتم ماه اکتوبر

=====

1- افتتاح قدیمی ترین دانشگاههای جهان :- به تاریخ 8 اکتوبر سال 1256 میلادی: دانشگاه (پوهنتون) "سوربن" از قدیمی ترین و معتبرترین دانشگاههای جهان در شهر پاریس افتتاح شد، این دانشگاه ابتدا در قرن 11 میلادی به منظور تربیت معلمان مذهبی کلیسا تأسیس شد اما بتدریج دامنه فعالیتهای آن گسترش یافت و دیگر مقوله ها و رشته های علمی را نیز دربر گرفت، بدین ترتیب رشته های علمی متعددی در دانشگاه "سوربن" دایره تدریس شد تا اینکه سرانجام این دانشگاه از معتبرترین دانشگاههای بین المللی شد، گفتنی است که بانی این مرکز علمی روبرت سوربن نام داشت.

2 - استقلال کشور کاستاریکا:- به تاریخ 8 اکتوبر سال 1821 میلادی: کشور "کاستاریکا" به استقلال رسید، کاستاریکا از اواسط قرن 16 میلادی به مدت سه قرن تحت سلطه و انقیاد اسپانیا بود، اما سرانجام موج استقلال طلبی سراسر کاستاریکا را فراگرفت و مردم این کشور تا خروج اسپانیایی ها مقاومت کردند، کاستاریکا پس از کسب استقلال ابتدا با مکزیک متحد شد، اما مدتی بعد به فدراسیون امریکای مرکزی پیوست، در سال 1960 میلادی با کشورهای چون نیکاراگوآ و السالوادور بازمشترکی ایجاد کرد تا در امریکای مرکزی یکپارچه سازی اقتصادی آغاز شود، این بازار مشترک به منظور برقراری تجارت آزاد و تعرفه تجارتهای مشترک برای اقلام وارداتی تشکیل شده بود، کاستاریکا با بیش از 50000 کیلومتر مربع مساحت در همسایگی نیکاراگوئه واقع است.

روز شمار نهم ماه اکتوبر

=====

1- استقلال کشور اوگاندا، از انگلیسها:- به تاریخ 9 اکتوبر سال 1962 میلادی: کشور "اوگاندا" موفق به کسب استقلال از انگلستان شد، اوگاندا در سال 1890 میلادی تحت سلطه کمپنی افریقای شرقی انگلستان قرار گرفت و در قرن 19 میلادی بطور رسمی تحت الحمایه این کشور شد، همزمان با تسلط مقامات انگلیسی بر اوگاندا، مبارزات استقلال طلبانه مردم این سرزمین شدت یافت، این مبارزه ها موجب شد که در سال 1962 میلادی این کشور به استقلال برسد و در پی آن نظام جمهوری در این سرزمین برقرار شد، نخستین رئیس جمهور اوگاندا، گاباگا بود و میلتن او بوئه نخست وزیر (صدراعظم) این کشور بعد از گاباگا به ریاست جمهوری اوگاندا دست یافت.

2 - پایان جنگ چین و جاپان :- به تاریخ 9 اکتوبر سال 1945 میلادی: قرارداد تسلیم قوای مسلح جاپان در پایان جنگ بین الملل دوم در سرزمین چین به امضاء رسید و به موجب این قرارداد یک میلیون سرباز جاپانی به دستور "هیرو هیتو" امپراتور خویش اسلحه به زمین گذاشتند و جنگ تاریخی چین و جاپان پایان یافت، این پیروزی که نتیجه اتحاد کمونیستها و افراد دولتی چین بود بعدها سبب تفرقه میان آن دو نیرو و سرانجام تسلط کمونیستها بر سراسر خاک چین گردید.

روز شمار دهم ماه اکتوبر

=====

1 - تجزیه امپراطوری اتریش :- به تاریخ 10 اکتوبر سال 1919 میلادی: پیمان تاریخی "سن ژرمن" میان دولت اتریش و متفقین به امضاء رسید. به موجب این قرارداد، امپراتوری اتریش به کلی تجزیه شد و کشور اتریش جدید به مجموع های از چند سرزمین المانی نشین محدود شد و چون اتریش میخواست به المان ملحق شود یکی از شرایط قرارداد "سن ژرمن" این بود که اتریش نباید به المان بپیوندد و به صورت یک کشور جداگانه باید اداره شود.

2 - تولد مشهورترین سیاستمداران ایتالیا:- به تاریخ 10 اکتوبر سال 1887 میلادی: "جیوانی گرونکی" یکی از مشهورترین سیاستمداران ایتالیا بعد از جنگ بین الملل دوم در شهر "پونته ورا" در "پیزا" متولد شد، در جنگ اول به صورت داوطلب شرکت کرد و بعد از جنگ حزب "پوپولر" را تأسیس کرد، در اولین کابینه موسولینی معاون وزیر صنایع و تجارت او بود ولی بعد علیه موسولینی فعالیت کرد و به زندان افتاد، وی بعد از جنگ دوم جهانی به ریاست جمهوری ایتالیا رسید.

روز شمار یازدهم ماه اکتوبر

=====

1- جنگ بوئر ها و انگلیسها:- به تاریخ 11 اکتوبر سال 1899 میلادی: جنگ میان بوئر ها ساکنان هالندی افریقای جنوبی و انگلیسی ها آغاز شد، انگلیسی ها در سال 1871 میلادی به منظور استعمار سرزمین افریقا به افریقای جنوبی وارد شدند و پس از ایجاد مناطق مسکونی در آن سرزمین استقرار یافتند، بعد از کشف معادن غنی طلا و الماس در این منطقه افراد زیادی از مهاجران اروپایی به افریقای جنوبی روان شد و بوئر ها که مخالف ورود تازه واردان بودند به جنگ با آنها پرداختند، اما به علت حمایت انگلیسی های استعمارگزار مهاجران اروپایی بوئر ها در این مبارزه شکست خوردند و افریقای جنوبی مستعمره انگلستان شد.

2- در گذشت نقاش و کارگردان منتقد:- به تاریخ 11 اکتوبر سال 1948 میلادی: "سرگئی میخائیلوویچ آیزنشتاین" نقاش، کارگردان و منتقد سینمایی درگذشت، او در دوران حیاتش چند فیلم ساخت که هر یک شاهکاری در عرصه هنر سینما بشمار می رود، فیلمهای او از لحاظ شکل، بیان و محتوای بسیار غنی است، فیلم «زونا و بومکین» او نقطه عطفی در تاریخ سینما محسوب می شود، در این فیلم آیزنشتاین اهمیت هرمنوتاژ را برای ایجاد رابطه دراماتیک میام تصویرهای پراکنده به اثبات رساند.

روز شمار دوازدهم ماه اکتوبر

=====

1 - کریستف کلمب قاره آمریکا را کشف کرد:- به تاریخ 12 اکتوبر سال 1492 میلادی: کریستف کلمب و همراهانش 33 روز بعد از آغاز حرکتشان از بندر پانولوس اسپانیا پا به خشکی گذاشتند، کلمب و کشتی بانان تجاری او می پنداشتند که به هندوستان رسیده اند در حالیکه به جزیره سالوادور در آمریکا رسیده بودند بدین ترتیب کریستف کلمب قاره آمریکا را بدون اینکه خود بداند، کشف کرد.

2 - حمله سپاهیان اسپانیا به کشور پیرو:- به تاریخ 12 اکتوبر سال 1532 میلادی: سپاهیان اسپانیا به فرماندهی "فرانسوا پیزارو" حمله خود را برای تصرف کشور کنونی پیرو آغاز کردند، در آن زمان قوم "اینکا" بر این سرزمین حکومت می کردند اما آنان به حملات "پیزارو" توجهی نکردند و تدابیر لازم را در نظر نگرفتند، پیزارو ابتدا از امپراتور اینکا خواست که تحت الحمایه اسپانیا شود اما چون به درخواستش اعتنا نداد یکی از فجیع ترین کشتارهای تاریخ را در پیرو به راه انداخت، وسعت این کشتار به حدی بود که به سقوط تمدن اینکا منجر شد.

3 - درگذشت "آنتول" نویسنده فرانسوی: - به تاریخ 12 اکتوبر سال 1924 میلادی: "آنتول فرانس" ادیب، شاعر و نویسنده فرانسوی درگذشت، آنتول فرانس در پاریس متولد شد و سراسر عمر خود را در راه اعتدالی ادبیات فرهنگ فرانسه صرف کرد، او در سال 1931 میلادی جایزه نوبل ادبی را بدست آورد، از آثار آنتول فرانس «فرشتگان، عصیان و باغ اپیکور» را می توان نام برد.

روز شمار سیزدهم ماه اکتوبر

=====

1- فتح شهر بابل بدست هخامنشی ها :- به تاریخ 13 اکتوبر سال 539 قبل از میلادی: شهر تاریخی "بابل" بدست "کوروش" هخامنشی فتح شد، کوروش برای تصرف بابل که قلعه و دیوارهای بسیار مستحکم و نفوذناپذیر داشت؛ دستور داد که مسیر رود دجله را تغییر دهند، زیرا رود دجله از داخل شهر بابل عبور می کرد، پس از این اقوام و تغییر مسیر آب دجله از مجرای ورودی آب به شهر بابل وارد شد، شهر بابل که در قسمت جنوبی بین النهرین قرار داشت در زمان بُخت نصر به اوج قدرت و عظمت خود رسیده بود، مردم شهر بابل در سال 514 قبل از میلاد برضد داریوش هخامنشی قیام کردند و سرانجام پس از یک دوره جنگهای داخلی به هنگام حمله اسکندر مقدونی، بابل به تصرف یونانیان درآمد و بتدریج روبه انحطاط گذاشت.

2 - ابداع حروف "ارمنی" :- به تاریخ 13 اکتوبر سال 406 میلادی: "مسروب ماش دورتس" از روحانیان ارمنی حروف ارمنی را ابداع کرد، از آن پس 13 اکتوبر روز فرهنگ و ادبیات ارمنی نامیده شد، تا قبل از این تاریخ به علت سلطه فرهنگی کلیسای روم و بیژانس بر ارمنه حروف زبان ارمنی وجود نداشت و سروده ها و مراسم مذهبی ارمنه به زبان یونانی اجرا می شد.

3 - شهر بلگراد به تصرف شورویها درآمد:- به تاریخ 13 اکتوبر سال 1944 میلادی: نیروهای ارتش سرخ شوروی شهر بلگراد را به تصرف خود درآوردند، شهر بلگراد در جنگ جهانی دوم به اشغال قوای آلمان نازی درآمد بود، در این روز قوای مسلح (ارتش) شوروی قوای آلمان نازی را شکست داد و با کمک میهن پرستان یوگسلاوی بلگراد را آزاد ساخت.

روز شمار چهاردهم ماه اکتوبر

=====

1 - شکست ارتش امپراتوری پروس از سپاه ناپلئون:- به تاریخ 14 اکتوبر سال 1806 میلادی: قوای مسلح (ارتش) امپراتوری پروس در مناطق "ایبنا" و "اونرشتاند" در سرزمین ساکس از سپاهیان ناپلئون اول امپراتور فرانسه به سختی شکست خورد، ناپلئون اول پس از پیروزی خیره کننده بر ارتش های روسیه تزاری و امپراتوری اتریش در نبرد اوسترلیتز و اشغال خاک اتریش مذاکرات با انگلستان و روسیه را آغاز کرد، در عین حال ناپلئون این اندیشه را در سر داشت که بر سر تقسیم آلمان با امپراتوری پروس به توافق برسد، اما وی از گفتگوهای ضد فرانسه در دربار امپراتوری پروس به تشویق ملکه "لوئیز" همسر فردریک گیوم سوم هوهنزلرن امپراتور پروس بی اطلاع بود، در روز 26 اگست سال 1806 میلادی یک ائتلاف چهارم شامل انگلستان، روسیه و پروس علیه ناپلئون تشکیل می شود، حکومت برلین به ناپلئون اول تمنا می دهد و خواستار عقب نشینی نیروهای فرانسوی به ساحل غربی رود راین می شود، فردریک گیوم سوم 135000 سرباز را در ساکس بسیج می کند تا به سوی برلین حرکت کنند 3 لشکر پروس برای مواجهه با ناپلئون آماده نبرد شده بودند.

یک قشون 60000 نفری به فرماندهی فردریک گیوم سوم و دوک برونشویک، یک لشکر 50000 نفری از ساکسون ها و پروس ها به فرماندهی شاهزاده "اوهنلوهگ" و سرانجام یک لشکر 25000 نفری به فرماندهی جنرال "روشل"، برونشویک و شاهزاده اوهنلوهگ لشکرهای تحت فرماندهی خود را در منطقه وایمار مستقر می کنند تا از پشت به فرانسوی ها حمله کنند، اما ناپلئون لشکر تحت فرماندهی مارشال "نی" را به جنوب و لشکر تحت فرماندهی مارشال "داوو" را به شمال منطقه اعزام می کند، ارتش پروس ناگزیر دو قسمت می شود لشکر شاهزاده اوهنلوهگ در وایمار باقی می ماند و امپراتور و دوک برونشویک با سپاهیان خود تلاش می کنند خود را به لایپزیگ در شمال برسانند.

در روز 14 اکتوبر سال 1806 میلادی، ناپلئون و سپاهیان ارتش شاهزاده اوهنلوهگ را در منطقه ایبنا در هم می شکنند و در همان روز مارشال داوو فقط با یک سپاه 28000 نفری به مصاف ارتش امپراتور پروس و دوک برونشویک در منطقه اونرشتاند می رود، در این جنگ دوک برونشویک بر اثر اصابت گلوله به چشمش به قتل می رسد و فردریک گیوم سوم فوراً فرمان عقب نشینی را صادر می کند، این پایان مقاومت پروس ها بود ناپلئون اول امپراتور فرانسه روز 27 اکتوبر سال 1806 میلادی پیروزمندانه وارد برلین می شود، به این ترتیب در روز 14 اکتوبر سال 1806 میلادی سپاهیان ناپلئون ارتش امپراتوری پروس در مناطق ایبنا و اونرشتاند را در هم می شکنند، از آن پس فقط روسیه باقی مانده بود که در خاک اروپا هنوز در مقابل وی مقاومت می کرد و انگلستان نیز در آن سوی ساحل مانش تلاش می کرد با تشکیل ائتلاف های تازه علیه ناپلئون مانع کشورگشایی های وی شود.

2 - خروج آلمان از جامعه ملل و کمیسیون خلع سلاح:- به تاریخ 14 اکتوبر سال 1933 دولت وقت آلمان جامعه ملل را دستگامی بی خاصیت و فاقد توان اجرایی اعلام کرد و از عضویت آن خارج شد، هیتلر که از جنوری سال فوق الذکر قدرت مطلق را در آلمان به دست گرفته بود اعلام داشت که در جامعه ملل، به آلمان به چشم کشور درجه 2 نگاه می کردند و عضویت در چنین مجمعی بی معنا بود، وی در همین روز عضویت آلمان در کمیسیون خلع سلاح را لغو کرد و اعلام داشت این کمیسیون هنگامی مفید است که همه کشورهای عضو آن متساوی و خلع سلاح شوند، نه فقط بعضی کشورها، هیتلر اعلام داشت که آلمان برای دفاع از خود بار دیگر مسلح خواهد شد، او سپس دولتهای قبلی آلمان را خائن خواند و گفت که دولت حزب نازی چیز دیگری است، هیتلر با این عمل به فکر خودش که غرور را به آلمانی ها بازگردانیده، و قوای مسلح را پشت سر خود متحد کرد.

روز شمار پانزدهم ماه اکتوبر

=====

1 - تولد لرمانتوف شاعر روسی :- به تاریخ 15 اکتوبر سال 1814 میلادی: لرمانتوف "شاعر مشهور روسیه در قرن نوزدهم میلادی در" مسکو "متولد شد، در دوره مکتب با آثار پوشکین آشنا شد و در 14 سالگی منظومه معروف "ابلیس" را سرود و سپس با زبانهای فرانسه - انگلیسی و آلمانی آشنا گردید، در 18 سالگی لرمانتوف به مکتب نظامی رفت، مرگ لرومانوف روز 27 جولای 1841 میلادی در 27 سالگی بر اثر "دول" با طپانچه اتفاق افتاد.

2 - استقلال کشور ناروی :- به تاریخ 15 اکتوبر سال 1905 میلادی: کشور ناروی به صورت یک کشور مستقل و آزاد، موجودیت خود را به جهان اعلام کرد و به این ترتیب دوران سلطه ممالک اسکاندیناوی که در رأس آنان سوئد قرار داشت، بر این کشور غربی شبه جزیره اسکاندیناوی پایان یافت، ناروی با وجودی که نژاد و زبان و دین کاملاً مجزا از سوئد داشت، به موجب حکم کنفرانس وین از 1814 ضمیمه سوئد شد و در این روز استقلال یافت.

3 - گورباچف خدمت کرد یا خیانت ؟ :- به تاریخ 15 اکتوبر سال 1990 کمیته توزیع جوایز نوبل اعلام داشت که میخائل گورباچف را مستحق دریافت جایزه صلح نوبل تشخیص داده است - گورباچف که با سیاست های خود باعث انحلال بلوک شرق، اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و عقب نشینی سوسیالیسم مارکسیستی شده بود، از آن زمان صلحی که نتیجه موازنه نیروها در جهان بود از میان رفته، چند جنگ و خونریزی های متعدد از جمله جنگهای یوگوسلاوی، افغانستان و عراق روی داده و عملیات اصطلاح تروریستی و ... شدت یافته و نظم نوین جهانی هم که وعده داده شده بود بر قرار نشده است، بلوک شرق خونبهای 27 میلیون تبعه شوروی بود که در جنگ جهانی دوم کشته شده بودند «تنها نتیجه» مشهود فروپاشی شوروی و انحلال بلوک شرق تاکنون این بوده که آمریکا به صورت تنها ابر قدرت جهان در آمده است و از این مقام هم بهره برداری می کند، بسیاری هستند که گورباچف را «خائن» به شوروی و به سوسیالیسم و باعث مرگ امید طبقه ستمدیده و زحمتکش و ادامه

در برابر عده ای هم هستند که از کارهای گورباچف تمجید می کنند، پس از فروپاشی شوروی ، وعده از رفاه و مزایای بیشتر و نیز صدور محصولات روسیه به آمریکا و ... داده شده بود ، که نتیجه نظر سنجی اخیر يك سازمان دولتي روسیه نشان داد که اکثریت قاطع از وضعیت خود ناراضی اند و می گویند که در زمان حاکمیت کمونیستها ، شمار کمی در رفاه می زیستند و اینک هم شمار افراد مرفه و صاحب جاه و جلال بیش از آن دوره نیست و دروغ ، چاپلوسی و تقلب به همان اندازه رواج دارد و در بازارهای امریکا کالای ساخت ویتنام پیدا می شود و از جنس روسی جز 770 هزار مهاجر آواره اثری نیست، در آن زمان دست کم پیشرفتهای فضایی و لقب « ابر قدرت » مایه شادمانی بود و مردم با تأسف میگویند که همان افتخارات را نیز از ما گرفتند....

روز شمار شانزدهم ماه اکتوبر

=====

1 - روزی که ماری آنتوانت گردن زده شد:- به تاریخ 16 اکتوبر سال 1793 میلادی: ماری آنتوانت همسر پادشاه سابق فرانسه و خواهر امپراتور اتریش که در دادگاه انقلاب فرانسه به اعدام محکوم شده بود با گیوتین گردن زده شد، این دستگاه به ابتکار يك پزشك فرانسوی به نام دکتور گیوتین ساخته شده بود تا محکومان هنگام اعدام احساس درد نکنند، لویی 16 پادشاه فرانسه و شوهر ماری آنتوانت 21 جنوری همین سال (9 ماه پیش از آن) در ملاء عام با گیوتین اعدام شده بود، اعدام ماری آنتوانت از لحظه روی کار آمدن افراتیون از جمله روسپی در 27 اگست سال (1793) قابل پیش بینی بود، ماری آنتوانت به عنوان شریک جرائم شوهرش و نیز کمک به گسترش فرهنگ لهو و لعب و اسراف از بیت المال و خیانت به فرانسویان با درخواست لشکرکشی به فرانسه از برادرش محاکمه شده بود.

2 - دستیاران هیتلر به دار آویخته شدند:- به تاریخ 16 اکتوبر سال 1946: 9 تن از ده محکوم دادگاه نورنبرگ از جمله فون ریبنتروپ وزیر امور خارجه دولت هیتلر در محوطه زندان نورنبرگ به دار آویخته شدند؛ هرمان گورینگ دهمین محکوم، شب پیش از اعدام با خوردن سیانور خودکشی کرده بود، پس از گذشت سالیان از آن زمان هنوز روشن نشده است که وی چگونه این سیانور را به دست آورده بود، همه محکوم شدگان از دستیاران نزدیک هیتلر بودند که خود او هم در جریان تصرف شهر برلن به دست قوای نظامی (ارتش) شوروی خودکشی کرده بود، محکومان به سوی چوبه دار رفتند و گفته شده که یکی از آنان هنگام انداختن طناب دار به گردنش فریاد درود بر هیتلر کشید.

3 - چین نخستین بم اتمی خود را اعلام کرد:- به تاریخ 16 اکتوبر سال 1964 میلادی : چین دندان اتمی در آورد و اینک از لحاظ تعداد سلاحهای هسته ای در ردیف سوم است، هنوز به درستی روشن نیست که از میان روسیه و امریکا، کدامیک اسلحه اتمی بیشتری دارد تا دارندگان ردیف اول و دوم مشخص شوند، دولت جمهوری توده ای چین در این روز ضمن اعلام آزمایش نخستین بمب اتمی خود تاکید کرد که این کشور نخستین کشوری نخواهد بود که به استفاده از سلاح اتمی دست بزند، در این اعلامیه آمده بود که دولت چین تنها به منظور دفاع از چینیان در برابر هرگونه حمله خارجی اقدام به ساختن بمب اتمی کرد به اظهار مقامهای چینی، لازم بود که این سلاح از انحصار خارج شود.

روز شمار هفدهم ماه اکتوبر

=====

1- حملات احمدخان ابدالی به هند:- به تاریخ 25 میزان 1138 خورشیدی مطابق 24 صفر 1173 قمری و (17 اکتوبر سال 1759) میلادی: احمد خان که با لقب (احمد شاه درانی) مشهور است سومین حمله نظامی خود را به هند آغاز کرد، وی در طول هفت سال سه بار به هند حمله نظامی برده بود، احمدخان (احمدشاه) در زمان خود قندهار را آباد و ساختمانهای متعدد بنا کرد، نخستین حمله نظامی - به قلمرو هند که به تصرف لاهور انجامید در سال 1752 صورت گرفت.

دومین حمله در سال 1757 میلادی انجام شد، در جریان این حمله، شهر دهلی 28 جنوری همین سال به تصرف احمدخان در آمد، وی در همین سال تمامی پنجاب را تصرف کرد، تصرف دهلی به دست احمد شاه (احمد خان) دولت هند را بیش از همیشه تضعیف کرد و این وضعیت به سود انگلیسی ها تمام شد که با فرانسه بر سر گرفتن هند رقابت داشتند.

سومین حملات احمدخان به هند در حالی صورت می گرفت که رابرت کلابو انگلیسی سرگرم تصرف شرق و جنوب شرقی هند از جمله بنگال بود و میان او و فرانسویان برخوردهایی صورت می گرفت که مرگ « علی وردی خان » حاکم بنگال در 21 اپریل سال 1756 میلادی به تسریع پیشروی انگلیسی ها در شرق هند منجر شد و...

احمد خان (احمد شاه) برای تامین اتحاد میان طوایف افغان تلاش بسیار کرد و به همین دلیل، بسیاری از مورخان او را بنیادگذار افغانستان می دانند ، در همان زمان رابرت کلابو به لندن که از حملات افغانها به هند ابراز نگرانی کرده بود گزارش داده بود که نگران افغانها نیست، زیرا وجود طوایف متعدد که دولت مرکزی در طول قرون و اعصار هرکدامشان را در امور داخلی مستقل و خود رای بار آورده است مانع از آن می شود که برای مدتی طولانی زیر لوای رئیس يك طایفه قرار گیرند و متحد واقعی باشند، به علاوه، شیعیان افغان زیر بار سنی ها نمی روند، تاجیکها و خراسانی ها که در شمال و غرب سکونت دارند خود را متمدن تر از طوایف دیگر و سزاوار حکومت می دانند و با این وضعیت و دلایل دیگر تامین وحدت میان آنان اگر محال نباشد بسیار دشوار است، و من (رابرت کلابو) به دلایل بسیار با پشتون ها « در پاکستان - پتان» نامیده می شوند وارد سازش نمی شوم، زیرا معروف به عهد شکنی هستند.

2 - بروکسل به تصرف نیروهای متفقین درآمد:- به تاریخ 17 اکتوبر سال 1918 میلادی : شهر بروکسل پایتخت بلجیم ، در جریان جنگهای بین المللی اول به تصرف نیروهای متفقین درآمد و این آخرین شهر مهمی بود که در جریان آن جنگ " مهم 4 ساله از طرف نیروهای متفقین آزاد میشد ، آلمانیها برای دفاع از بروکسل از کلیه امکانات جنگی خود استفاده کرده بودند ولی به سبب موقعیت خاص نظامی که انگلیسیها و فرانسویها داشتند ، در این روز شکست با آلمانی ها شد و بروکسل توسط متفقین تسخیر شد.

روز شمار هجدهم ماه اکتوبر

=====

1 - وفات " ادیسون " مخترع برق :- به تاریخ 18 اکتوبر سال 1931 میلادی: "توماس - آلو - ادیسون " مخترع بزرگ امریکایی، بعد از 84 سال زندگی ، در عین شهرت بدرد حیات گفت، ادیسون روز 11 فروری 1847 میلادی در دهکده " میلان " متولد شد و بدون این که تحصیلات عالی دانشگاهی دیده باشد، در اکثر علوم و فنون به استادی رسید و اختراعات زیاد کرد که برق و گرامافون از جمله مهمترین آنهاست.

2 - تولد " ملینا مرکوری " سمبل میهن دوستی در قرن بیست :- به تاریخ 18 اکتوبر 1925 میلادی: خانم «ملینا مرکوری» هنرمند، سیاستمدار و سمبل میهن دوستی قرن 20 در آتن به دنیا آمد و بعداً برای ادامه فعالیت سینمایی به امریکا رفت، جهان نیمه دوم قرن 20 هیچگاه تلاش خستگی ناپذیر و مبارزات ملینا برای نجات و وطنش یونان از دست حکومت افسران را فراموش نخواهد کرد و تاریخ بهترین قضاوت را درباره او خواهد کرد، ملینا پس از حذف حکومت افسران ، به نمایندگی پارلمان یونان انتخاب و سپس وزیر فرهنگ این کشور شد، این اظهار ملینا نهایت میهن دوستی او را ثابت می کند : من با هرگونه مجازات اعدام مخالف هستم ، ولی اگر عضو هیات منصفه دادگاهی باشم تا يك غارتگر آثار باستانی

3- سرنوشت عبرت آموز پینوشه :- به تاریخ 18 اکتوبر سال 1998 میلادی : به درخواست قاضي يك دادگاه هسپانيا اوگوستو پینوشه (پینوچت) دیکتاتور سابق کشور شیلی در 82 سالگی در لندن بازداشت خانگی شد، وي متهم به انجام کودتا به خواست و کمک بیگانه بر ضد دولت منتخب مردم (دولت سالوادور آلنده و قتل او)، اختناق، حکومت غیرقانونی با اعمال رعب و وحشت میان هموطنان، قتل 3 هزار و 197 تن از مردم از جمله چند هسپانیایی مقیم شیلی در دوران حکومت خود، ناپدید شدن يك هزار و صد و دو تن دیگر، مصادره اموال، اخراج غیرقانونی از کار (اصطلاح: پاکسازی) و... بوده است، گرچه پس از مدتی بازداشت، با اعمال نفوذ دولتهایی که وي دست نشانده آنان بود، ظاهراً به نام محاکمه و مجازات در کشور خود به جای استرداد به هسپانيا به شیلی فرستاده شد، ولي در اینجا هم آرامش نداشت و هر روز صدای تظاهرات مردم خشمگین را پشت دیوارها می شنید و بر خود می لرزید، وي از سمت سناتوری که با زور قوای نظامی به او داده شده بود کناره گیری کرد و سرانجام به دلیل این که بر اثر کهولت، مشاعرش را از دست داده و قادر به دفاع از خود در دادگاه نیست، تعقیب قضایی او معلق شد، گزارش روز به روز گرفتاری او در سالهای آخر عمر و ایام ضعف و ناتوانی زنگ اخطاری بوده است به کسانی که بر ضد وطن و هموطنان و حقوق آنان اقدام می کنند.

روز شمار نهم ماه اکتوبر

=====

1- تسخیر مرکز بلغاریه توسط عثمانیان :- به تاریخ 19 اکتوبر سال 1386 میلادی: شهر "صوفیه" پایتخت زیبای کشور بلغارستان در جریان کشورگشاییهای امپراتوری نیرومند عثمانی توسط سربازان "ینگیچری" عثمانی، تسخیر شد و دوران تسلط ترکها بر این شهر، تا سال 1879 میلادی عیناً 493 سال طول کشید، این شهر که 550 متر از سطح دریا ارتفاع دارد در حدود دو هزار سال قبل بوجود آمد و نامهای آن قبل از تبدیل به صوفیه، "او سرویکا" و "بعد" اسروتس " بود.

2- محاصره مسکو :- به تاریخ 19 اکتوبر سال 1941 میلادی: محاصره تاریخی شهر "مسکو" پایتخت روسیه شوروی، در جریان جنگهای میهنی میان نیروهای آلمان نازی و ارتش سرخ که قسمتی از مهمترین جنگهای بین الملل دوم را تشکیل میدهد، آغاز شد چهار روز قبل از محاصره مسکو آلمانها، موفق به تصرف کالنینگراد شده بودند و چون هیترل دستور داده بود تا روز 7 نوامبر همان سال مسکو تسخیر شود، از این روز محاصره مسکو آغاز شد.

روز شمار بیستم ماه اکتوبر

=====

1- اعدام نخستین دسته از افسران حزب توده ایران :- به تاریخ 28 میزان سال 1333 خورشیدی و 20 اکتوبر سال 1954 میلادی: کمتر از دو ماه پس از کشف شبکه نظامی حزب توده، نخستین دسته افسران که در محکمه نظامی وقت به جرم وطن پرستی محکوم شده بودند، تیر باران شدند، اسامی افسران این حزب عبارت بودند از (مبشری، سیامک - افسر ژاندارم، نمینی، عطارد، واعظ قاسمی، وزیریان، مدنی، شفا، افراخته) و یک نفر غیر نظامی بنام مرتضی کیوان، این عده پیش از تیرباران شدن شاه را خائن به منافع وطن خوانده و شعار پیروز باد مردم ایران را سر داده بودند، محاکمه سومین دسته افسران حزب توده ایران 29 میزان ماه 1333 آغاز شد.

2- اعدام فیلسوف رومی بخاطر نوشتن کتاب :- به تاریخ 20 اکتوبر سال 542 میلادی: اعدام «آنیسیوس بئوتیوس» فیلسوف، نویسنده و سیاستمدار رومی است که پس از اتمام کتابی را که در دست نوشتن داشت در زندان اعدام شد، یکی از اتهامات «بئوتیوس» حمایت از جنرالی بود که متهم به خیانت شده بود «بئوتیوس» عضو سنای روم بود، آخرین کتاب آن بنام «تسلی فلسفه» عنوان دارد که در آن ثابت کرده است که (تقوا، پاکدامنی و پرهیزگاری) پایدار، ابدی و همیشگی اند. " تقوا " يك قدرت است، تقوا را نمی توان از انسانی که واقعا دارای آن است سلب کرد، کتابهای قبلی این فیلسوف عبارتند از: (عقاید ارسطو و اقلیدس)، (فلسفه یونان چه گفته اند)، (در اهمیت وحدت ملی) و (چرا رومی ها باید متحد و یکپارچه باشند)، این کتاب که در باره لزوم وحدت و یگانگی میان رومی ها بود باعث دشمنی امپراتور آلمانی نژاد (جرمن) روم با وي شد، زیر ذره بین او قرار گرفت و بالاخره متهم و اعدام شد.

امپراتور "جرمن" نخست بئوتیوس را متهم کرد که در سنا قوانین را به گونه ای انشاء می کند که از طریق قانون، رومی ها (ایتالیایی ها) مقامهایی را که "جرمن ها" با شمشیر از آنان گرفته اند پس بگیرند و از این راه بتدریج به حکومت "جرمن ها" که قرنهای تحت انقیاد رومی ها بودند و اینک نوبت به ایشان رسیده است پایان دهد، "جرمن ها" در آن زمان حکومت بر روم غربی را به دست داشتند، دفاع " بئوتیوس" در جلسه سنا از يك جنرال رومی به نام «آلبینوس» که متهم به تماس محرمانه با دولت ساسانیان و ترغیب دولت روم شرقی به تصرف روم غربی شده بود بهانه صدور دستور بازداشت و محاکمه او شد، جنرال « آلبینوس » ضمن يك رشته مکاتبات محرمانه با دولت روم شرقی و ایران می کوشید که با کمک روم شرقی به حکومت "جرمن ها" بر روم غربی پایان دهد و در یکی از نامه هایش که به دست امپراتور "جرمن" نژاد افتاده بود از امپراتور روم شرقی خواسته بود که به درگیری خود با ایران بر سر سوریه و ارمنستان پایان دهد تا بتواند از طریق لشکرکشی و جنگ بار دیگر به وحدت قلمرو روم تحقق بخشد و بر حکومت "جرمن ها" بر روم غربی نقطه پایان بگذارد.

آلبینوس در يك نامه خود به شاه وقت ایران که آن هم به دست دولت روم غربی افتاده بود "جرمن ها" را قومی غیر متدین خوانده بود و قول داده بود که اگر دولت ایران در طول لشکر کشی روم شرقی به روم غربی دست به اقدام نظامی نزند، پس از تحقق وحدت روم، میان دو ابرقدرت با تأمین منافع ایران يك پیمان صلح همیشگی امضاء خواهد شد، در روز محاکمه « بئوتیوس» به اتهام شریک جرم جنرال «آلبینوس»، شخص امپراتور بودن اعلام قبلی در جلسه حاضر شد و ضمن اشاره به مواردی از کتاب (چرا رومی ها باید متحد باشند) « بئوتیوس» را متهم به تبعیض نژادی و " پست و مادون" شمردن "جرمن ها" کرد و به دفاع « بئوتیوس» از خود که وي يك اصل را بیان داشته که هر ملتی می تواند به آن توجه کند اعتنا نکرد و قاضي حکم اعدام فیلسوف را صادر کرد که « بئوتیوس » خواست که اجازه داده شود کتابش (تسلی فلسفه) را به پایان برساند و سپس اعدام شود که قاضي پذیرفت، اعدام « بئوتیوس» خشم رومی ها را برانگیخت و امپراتور را متهم به جعل نامه ها کردند و....

3- تولد " جان دوی" بزرگترین فیلسوف قرن 20 :- به تاریخ 20 اکتوبر سال 1859 میلادی: « جان دوی » بزرگترین فیلسوف قرن 20 آمریکا به دنیا آمد و بتاریخ اول جون سال 1952 بدرود حیات گفت، از نظر پروفیسور « دوی» که بیش از هر فیلسوف دیگر در طول تاریخ کتاب نوشت « آموزش و پرورش - تعلیم و تربیه » ستون پیشبرد يك ملت به سوی کمال و تمدن و در نتیجه دمکراسی و تضمین حقوق است و گفته بود که وقتی حقوق افراد رعایت شود « آزادی » تأمین است، « دوی» مدارس و رسانه ها (از نشریه و کتاب تا عکس و فیلم و رادیو - تلویزیون) را ابزار های آموزش عمومی معرفی کرده است، با وجود این گفته است که انسان از تجربه و عمل یاد می گیرد، او تأکید داشت که اصلاحات يك جامعه باید از آموزش و پرورش (نوجوان و بزرگسال) آغاز شود که بدون آن حصول پیشرفت عمیق میسر نخواهد بود، در مورد آموزش و پرورش نوجوانان، وي برضد هرگونه تحقیر و تنبیه کودک بود و سرمایه گذاری در آموزش و پرورش را مهمترین سرمایه گذاری يك کشور و همچنین هر خانواده می دانست و تأکید داشت که نخست باید آموزگار خوب به دست آورد و سپس مدرسه تاسیس کرد. « دوی» که از حامیان فلسفه " استقلال فردی " بود تأکید بر این داشت که بدون توجه به روانشناسی و فرهنگ مانوس يك ملت نمی توان طرز حکومت و روش زندگانی را به آن ملت تحمیل کرد و انتظار داشت که به آن وفادار بماند، وي اصرار کرده است که روانشناسی جامعه باید

روز شمار بیست و یکم ماه اکتوبر

=====

1 - نبرد بزرگ دریایی ترافالگار: - به تاریخ 21 اکتوبر سال 1805 میلادی: هوراشیو نلسون دریانورد انگلیسی کشتی دریایی فرانسه را در تنگه "ترافالگار" در هم شکست ، اما این آخرین نبرد زندگی او بود، هوراشیو نلسون 47 ساله از سن 12 سالگی به دریانوردی پرداخته بود و در جریان نبردهای دریایی یک چشم و یک دست خود را از دست داد، وی قبل از نبرد ترافالگار ، یک کشتی دیگر فرانسوی را در مقابل بندر ابوقیر مصر نابود کرده ، وی پس از این نبرد از نیروی دریایی کناره گیری کرد، اما پس از اینکه انگلستان سومین ائتلاف را علیه فرانسه تشکیل داد ، نلسون بار دیگر به خدمت بازگشت، ناپلئون اول امپراتور فرانسه 200000 سرباز را در بندر بولونی گردآورده بود و قصد داشت آنها را با دستکم 3000 فروند انواع کشتی کوچک و شناور در ساحل انگلستان پیاده کند، اما این اقدام در صورتی قابل اجرا بود که کشتی جنگی انگلستان از دریای مانش دور شود؛ "ویلونوو" قوماندان دریایی فرانسوی دستور یافت ، کشتی جنگی انگلیس را تحریک به تعقیب کشتی جنگی فرانسه کرده و آنها را تا جایی که امکان دارد از دریای مانش دور کند؛ کشتی جنگی انگلستان به فرماندهی نلسون ناوگان فرانسه را تا جزایر آنتیل تعقیب کردند، سپس "ویلونوو" تلاش کرد تا برای پشتیبانی نیروهای که قصد پیاده شدن در انگلستان را داشتند ، به سرعت به دریای مانش بازگردد، اما وی نتوانست نلسون را فریب دهد و برای این که از تعقیب نلسون نجات یابد ، ناگزیر شد به بندر کادیس اسپانیا پناه ببرد. کشتی های اسپانیایی که متحد فرانسه محسوب می شدند ، در این بندر به کشتی جنگی وی پیوستند، قوماندان دریایی "ویلونوو" برای اینکه مورد شماتت ناپلئون که در بندر بولونی انتظار وی را می کشید قرار نگیرد ، تصمیم گرفت کشتی جنگی فرانسه را از بندر کادیس خارج کند، یک تصمیم مرگبار و بیهوده ، زیرا ناپلئون که از انتظار خسته شده بود ، با نیروهای خود بندر بولونی فرانسه را ترک کرده بود، با خروج کشتی جنگی فرانسه و اسپانیا از بندر کادیس ، قوماندان دریایی هوراشیو نلسون فرمان حمله به کشتی جنگی فرانسه را در تنگه ترافالگار صادر کرد، 27 کشتی انگلیسی به نبرد علیه 33 فروند کشتی فرانسوی و اسپانیایی پرداختند، فرانسوی ها و اسپانیایی ها که فرمانده ناپلئونی داشتند در این جنگ دریایی شکست خوردند و نیمی از کشتی های آنها نابود شد در حال که انگلیسی ها حتی یک کشتی نیز از دست ندادند، اما در بحبوحه جنگ هوراشیو نلسون در عرشه کشتی ویکتوری هدف یک گلوله قرار گرفت و قبل از اینکه بتواند مژه پیروزی را بچشد ، بر اثر شدت جراحت درگذشت، به این ترتیب در روز 21 اکتوبر سال 1805 میلادی هوراشیو نلسون قوماندان دریایی انگلیس کشتی جنگی دریایی فرانسه را در تنگه ترافالگار در هم شکست، اما این پیروزی به قیمت جان وی تمام شد، شکست ترافالگار موجب شد تا ناپلئون برای همیشه اندیشه اشغال خاک انگلستان را در کنار بگذارد و به فتوحات در قاره اروپا بسنده کند، در عین حال در درازمدت فرانسه که از یک کشتی جنگی کارآمد محروم شده بود ، دیگر نتوانست در رقابت مستعمراتی در حد و اندازه انگلستان ظاهر شود.

2 - تولد آلفرد نوبل شیمیدان سوئدی: - به تاریخ 21 اکتوبر سال 1833 میلادی: آلفرد نوبل شیمیدان سوئدی و مخترع دینامیت متولد شد، نوبل به علم شیمی علاقه فراوان داشت از این رو در این زمینه تحقیقات گسترده ای کرد و سرانجام موفق به اختراع دینامیت شد، اما برخلاف انتظار نوبل از دینامیت در جنگ افروزی استفاده شد و میلیونها انسان جان خود را در این جنگها از دست دادند، به همین سبب نوبل ثروت خود را وقف پرداخت جوایز سالیانه ای کرد که به جوایز نوبل مشهور است، جوایز نوبل هر سال به کسانی اهدا می شود که در زمینه های ادبی و علمی خدمات ارزنده ای کرده اند.

روز شمار بیست و دوم ماه اکتوبر

=====

1 - اختراع بطری: - به تاریخ 22 اکتوبر سال 1740 میلادی: فیزیكدانی هالندی بطری را اختراع کرد، بدین ترتیب یکی از مشکلات بشر در راه توسعه صنایع و فنون الکتریکی برطرف شد، هدف اصلی از اختراع بطری ایجاد دستگاهی برای جمع آوری و حفظ قوه الکتریسیته بود.

2 - آخرین جنگ اول جهانی: - به تاریخ 22 اکتوبر سال 1918 میلادی: آخرین جنگ از سلسله جنگهای جهانی اول با حملات متفقین به قوای آلمان در شمال غربی اروپا آغاز شد، این جنگ به نبرد فلاندر مشهور است زیرا در منطقه ای به همین نام رخ داد، در جنگ فلاندر قوای آلمان ابتدا بسیار مقاومت کرد اما سرانجام از متفقین شکست سختی خورد و جنگ در نوامبر سال 1918 میلادی با مصالحه خاتمه یافت.

روز شمار بیست و سوم ماه اکتوبر

=====

1 - انقلاب کشور مکزیک به وقوع پیوست: - به تاریخ 23 اکتوبر سال 1911 میلادی: در نتیجه مبارزات مردم ستمدیده کشور مکزیک، علیه ستم بیش از حد حکومت جنرال "دیاز"، فقر و محرومیت گسترده در سراسر کشور و استعمار از سوی خارجیان شعله ور شد، دهقانان و روستائیان مکزیک در آن زمان تحت رهبری دهقانی به نام "امیلیانو زاپاتا"، مبارزه را علیه قوای دیاز آغاز کردند و سرانجام با ایستادگی در مقابل حکومت ستم پیشه جنرال دیاز او را مجبور به استعفاء کردند، مکزیک کشوری که با نظام جمهوری اداره می شود، در فاصله میان امریکای شمالی و مرکزی واقع است و با امریکا، گوآتمالا و بلیز مرز مشترک دارد.

2 - نبرد میان بریتانیا و آلمان: - به تاریخ 23 اکتوبر سال 1942 میلادی: نبرد تاریخی آلمین در شهری به همین نام واقع در شمال مصر میان سپاهیان بریتانیا و قوای نظامی آلمان نازی آغاز شد، در این نبرد، فرماندهی قوای بریتانیا به عهده مارشال مونتگمری بود و قوای نظامی آلمان نیز تحت فرماندهی مارشال رومل در جنگ حضور داشتند، عاقبت نبرد آلمین با شکست قوای آلمان نازی خاتمه یافت.

روز شمار بیست و چهارم ماه اکتوبر

=====

1- درگذشت ستاره شناس دنمارکی: - به تاریخ 24 اکتوبر سال 1601 میلادی: تیکو براهه ستاره شناس دنمارکی در پراگ درگذشت، موصوف 15 ساله بود که برای تحصیل در رشته حقوق به لایپزیک فرستاده شد اما به سبب علاقه به نجوم و برخلاف میل والدین خود در این رشته ادامه تحصیل داد، تیکو براهه درباره ستارگان دنباله دار و درخشان تحقیقاتی به عمل آورده و نتایج آنها را در کتابی گردآوری کرده است.

2 - امضاء معاهده وستفالی:- به تاریخ 24 اکتوبر سال 1648 میلادی: معاهده وستفالی میان المان، اتریش، سویدن و فرانسه به امضاء رسید و به این ترتیب جنگهای دامنه دار پروتستانها و کاتولیکها پایان یافت، دو کشور سویدن و فرانسه به طرفداری و حمایت از پروتستانهای المان جنگ با دولت المان را آغاز کردند، اما پس از امضای معاهده سویدن سلطه المان را بر رعایای پروتستان مذهب خود پذیرفت و فرانسه نیز با دریافت غرامت جنگی صلح نمود.

3 - طرح تقسیم پولند:- به تاریخ 24 اکتوبر سال 1795 میلادی: براساس این طرح پولند میان امپراطوریهایی روسیه، پروس و اتریش تقسیم گردید، در سال 1815 میلادی کنگره پروس به تقسیم پولند رسمیت بخشید، اما مبارزات آزادی خواهانه مردم این کشور از یک سو و آشفتگی اوضاع سیاسی از سوی دیگر موفقیت مناسبی برای پولند بوجود آورد و بدین ترتیب در سال 1921 میلادی جمهوری پولند به طور رسمی اعلام موجودیت کرد.

4 - استقلال کشور زامبیا:- به تاریخ 24 اکتوبر سال 1964 میلادی: کشور زامبیا به استقلال رسید و جزو کشورهای مشترک المنافع شد، زامبیا تا قبل از استقلال رودزیای شمالی خوانده می شد، زامبیا کشوری افریقایی است و در جنوب مرکزی این قاره قرار دارد، زامبیا در قاره آفریقا 19 و 18 میلادی بازار برده فروشی پرتگالی ها و عربها بود و برای آنها سود سرشاری هم در برداشت، اما پس از سفر «لیوینگستون» به زامبیا و کشف آبشار ویکتوریا این سرزمین تحت حمایت انگلستان شد و برده فروشان عرب و پرتگالی ها جای خود را به انگلیسی ها دادند، سرانجام زامبیا در چنین روزی به استقلال رسید.

روز شمار بیست و پنجم ماه اکتوبر

=====

1- تولد پیکاسو نقاش هسپانیایی:- به تاریخ 25 اکتوبر سال 1881 میلادی: پابلو پیکاسو نقاش هسپانیایی در ساحل شرقی این کشور به دنیا آمد، او در 18 سالگی به عنوان نقاشی مبتکر و نوآور مشهور گردید، پیکاسو پرچمدار سبک کوبیسم است، سبکی که به سرعت در میان نقاشان فرانسوی رواج یافت، او تابلوهای بیشمار خلق کرد و دائم شیوه خود را تعدیل و تکمیل نمود، تابلوی دختر آوینسون سرآغاز سبک کوبیسم است و بزرگترین اثر پیکاسو در این سبک گرینیکا نام دارد، این تابلو وحشت نقاش را از بمباران این شهر در جریان جنگهای داخلی هسپانیا مجسم می سازد، پیکاسو در اپریل 1973 میلادی درگذشت.

2 - به قدرت رسیدن بلشویکها در روسیه:- به تاریخ 25 اکتوبر سال 1917 میلادی: در جریان مبارزات مردم روسیه علیه حکومت تزارها، بلشویکها در این کشور به قدرت رسیدند، مردم روسیه به سبب ستم تزارها و حکومت استبدادی آنها قیام خود را آغاز کردند و به تدریج این مبارزات و حرکتی اعتراض آمیز مردم در میان تمام طبقات محروم روسیه به ویژه کارگران و دهقانان گسترش یافت، اما در پایان قیام بلشویکها با تصرف مراکز و تأسیسات دولتی قدرت را بدست گرفتند، قابل توجه است که پس از گذشت حدود 8 دهه از بروز انقلاب در این کشور با آغاز دهه 90 میلادی نظام کمونیستی در این سرزمین از هم پاشیده شد و هریک از جمهوریهای تحت فرمان حکومت مرکزی استقلال خود را باز یافتند.

3 - کشف دو شهر پمپنی و هرکولانوم:- به تاریخ 25 اکتوبر سال 1711 میلادی: دهقانی ایتالیایی نخستین آثار و نشانه های ویرانه های دو شهر پمپنی و هرکولانوم را کشف کرد، شهر پمپنی در اوایل قرن ششم قبل از میلاد به دست اقوام اوسکان بنا شد و تا قرن اول میلادی بندری پررونق و تفرجگاهی مجلل بود، این شهر در سال 79 میلادی بر اثر آتشفشانی کوه «وزوو» در زیر مواد مذاب و خاکستر مدفون شد، پس از کشف نخستین آثار این شهر باستانشناسان اقدامات اکتشافی خود را وسیع تر کردند و سرانجام در سال 1748 میلادی این شهر را از دل خاک بیرون آوردند.

روز شمار بیست و ششم ماه اکتوبر

=====

1- وفات یوهان، ادیب یونانی:- به تاریخ 26 اکتوبر سال 1910 میلادی: "مانتو پولس" یکی از شعرائی برجسته اروپا در قرون نوزدهم و بیستم میلادی، بعد از 54 سال زندگی بدرد حیات گفت نام اصلی او "یوهان - پاپادیا - مانتوپولس" بود و روز 12 می سال 1856 میلادی در "آتن" متولد شده بود، از مهمترین آثار این ادیب یونانی (فرانسوی) که زاده یونان و تبعه فرانسه بود "زائر مشتاق - بر بادرفته" و "کتاب بزرگ" او "استانسز" در 6 جلد است.

2 - الحاق جمو و کشمیر به هند:- به تاریخ 26 اکتوبر سال 1947 میلادی: سرزمین "جمو و کشمیر" الحاق خود را به هندوستان اعلام کردند و به این ترتیب دوران اختلافات و جنگهای سیاسی میان دو کشور هندوستان و پاکستان بر سر مالیکت این دو سرزمین که موقعیت نظامی و اقتصادی زیادی دارند آغاز شد، طبق قرارداد تقسیم هند قرار شده بود کلیه نقاطی که مسلمان نشین هستند به پاکستان ملحق شوند و دلیل پاکستان برای مالیکت کشمیر این بود که مردم کشمیر مسلمان هستند.

3 - ترور بیسمارک جاپانی:- به تاریخ 26 اکتوبر سال 1909 میلادی: «ایتو» دولتمرد مقتدر جاپان و مردی که وطن خود را به صورت یک قدرت جهانی در آورد در 72 سالگی در سرزمین کره به دست یک کره ای کشته شد، وی در آن زمان با لقب شاهزاده، فرماندار جاپانی کره بود، ایتو که از نخستین محصلان اعزامی جاپان به اروپا بود و دوبار نخست وزیر (صدراعظم) جاپان شد برای میهن خود قانون اساسی نوشت، زیرا که همانند توماس جفرسون عقیده داشت که یک قانون اساسی جامع ملت را شکل می دهد و متحول می کند، ایتو به اعجاز یک قانون اساسی خوب در تنظیم پیشرفتهای یک ملت ایمان داشت، وی سپس بمانند بیسمارک طرح وارد کلوب قدرتها کردن جاپان را ریخت که طی آن جاپان باشکست دادن چین مالک شبه جزیره کره شد و باشکست دادن روسیه به صورت ابرقدرت خاور دور در آمد، او می دانست که تا یک کشور نتواند اسلحه مورد نیاز خود را بسازد و از ظرفیت صنعتی بر خوردار باشد به جایی نخواهد رسید و طرح مسلح کردن جاپان با اسلحه جاپانی را به اجرا در آورد و این کشور را صنعتی کرد که در این زمینه همچنان پیش می تازد، علت ترور شدنش را مورخان، سخنگویی او نسبت به مردم کره اعلام کرده اند.

روز شمار بیست و هفتم ماه اکتوبر

=====

1 - درگذشت دو داستان نگار، "رکس ستوت" و "جیمز ام کین":- به تاریخ 27 اکتوبر سال 1975 میلادی: رکس ستوت Rex Stout داستان نگار آمریکایی در سن 89 سالگی در گذشت، رکس نویسندگی را پیشه تمام وقت خود قرار داده بود و در طول عمر خود 70 داستان نوشت که عمدتاً زمینه جنایی - پلیسی دارند، وی که در ایندیانا آمریکا به دنیا آمد و گفته بود که در قالب داستان جنایی، بهتر می توانست مشکلات اجتماعی - اقتصادی و حتی سیاسی را بیان دارد و راه حل ارائه کند، یکی از داستانهایی او قصه ناپدید شدن (تخیلی) رئیس جمهوری است که ضمن آن مسائل سیاسی را مطرح ساخته است.

2 - درگذشت "جیمز ام کین" داستان نگار:- به تاریخ 27 اکتوبر سال 1977 میلادی: جیمز ام کین James M. Cain داستان نگار مولف داستان معروف «پستچی دو بار زنگ می زند» در عمر 85 سالگی در گذشت، داستانهایی او شگفت انگیز، پرماجرا و برخی پلیسی و جنایی هستند، پیشه اصلی وی که در مریلند به دنیا آمده بود روزنامه نگاری بود و سالها سمت سردبیری داشت، جیمز کین چند سال معاون والتر لیپمن روزنامه نگار معروف در نشریه «نیو یورک ورلد» بود، جیمز کین در عین حال در دانشگاه و عمدتاً «کالج سن جان» روزنامه نگاری تدریس می کرد و مرد پرکاری بود، درباره استعداد او کافیسیت که بدانیم که: پیش از رسیدن به سن 18 سالگی تمام از دانشگاه لیسانس گرفته بود، سه داستان او که به صورت فیلم سینمایی در آمده اند عبارتند از: بیمه دوگانه، میلدرد پیرس، و پستچی دوبار زنگ می زند، او خودش بازیگران این فیلم ها را انتخاب کرده بود، برای مثال «لانا ترنر» را برای فیلم پستچی، جیمز کین در اتو بیوگرافی اش متذکر شده است که

3 - تولد، الغ بیگ ریاضی دان و فضا شناسی: - به تاریخ 27 اکتوبر سال 1449 میلادی: الغ بیگ پسر شاهرخ و نوه امیر تیمور (گورکان) که در 1393 میلادی در سلطانیه زجان به دنیا آمده و رصدخانه معروف سمرقند را ساخته که در آن، محل 992 ستاره شناسایی شده بود در همین شهر در گذشت، وی که از ریاضی دانان برجسته قرون وسطا و دانشمندان علم فضا شناسی بشمار می رود در سمرقند که در عین حال خود او فرماندارش بود یک دانشکده (پوهنجی) علوم ریاضی تاسیس کرده بود و شصت دانشمند علوم ریاضی از جمله «کاشانی» را برای تدریس در آن و کار در رصدخانه به قندهار دعوت کرده بود، همین گروه به اتفاق الغ بیگ فرمولهای سینوس و تانژانت را در ریاضی نوشتند.

رصدخانه قندهار برای مشاهده ستارگان، لوله تنوره مانندی به ارتفاع سی و پنج متر و قطر پنج متر داشت، الغ بیگ که پایتخت پدرش شهر هرات خراسان بود تنها یک پنجم از اوقات خود را صرف امور دولتی می کرد و بقیه را در تحقیقات علمی می گذرانید، وی پسر چهارم شاهرخ میرزا بود، بررسی تاریخ نشان می دهد که توجه به علم، ادب و هنر در خاندان تیموریان امری عمومی بوده است.

4 - جنگ اول بالکان و شکست عثمانی: - به تاریخ 27 اکتوبر سال 1912، نیروهای عثمانی در هر سه جبهه - صربستان، بلغارستان و یونان - دست به عقب نشینی زدند، این جنگ که به جنگ اول بالکان معروف شده است سه ماه بیشتر طول نکشید، و در ماه دسمبر همین سال با عقد یک پیمان ترک مخاصمه پایان گرفت و نقشه منطقه تغییر یافت، اتحادیه بالکان مرکب از صربستان، مونته نگرو، بلغارستان و یونان که قبلا همگی از مستملکات عثمانی بودند از سلطان عثمانی خواسته بودند که به سلطه خود بر مقتونیه پایان دهد که دولت عثمانی این درخواست را رد کرد و جنگ اول بالکان که در آن روسیه از اتحادیه بالکان حمایت می کرد در اکتوبر 1912 آغاز گردید.

علت شکست قوای نظامی عثمانی گستردگی جبهه بود که فرماندان عثمانی مجبور به تقسیم نیروهای خود و اعزام هر دسته به یک جبهه شده بود، دو رویداد دیگر باعث تضعیف روحیه سربازان عثمانی شد یکی اعدام افسرانی که عقب نشینی می کردند به دستور «ناظم پاشا» وزیر ارتش عثمانی، و دیگری اعلام استقلال البانی در اثنای این جنگ بود، عثمانی ها به دلیل مسلمان بودن البانیایی ها انتظار جدا شدن البانی را مخصوصا در آن زمان نداشتند، در پایان این جنگ که به شکست عثمانی انجامید و متصرفات آن در اروپا به کمترین مقدار رسید، افسران جوان ارتش عثمانی (ترکیه امروز) بر ضد سلطان دست به کودتا زدند و وی و وزیرانش را متهم به بی عرضگی، خود محوری، سوء نیت و فساد کردند و برکنار ساختند و....

روز شمار بیست و هشتم ماه اکتوبر

=====

1 - رسمیت یافتن مسیحیت در روم: - به تاریخ 28 اکتوبر سال 312 میلادی کنستانتین جنرال رومی و حکمران قلمرو شرقی روم در یک جنگ یکروزه معروف به «جنگ پل میلوین» بر سپاهیان «ماکزتیوس» امپراتور کل روم پیروز شد، ماکزتیوس از حامیان انتخاب امپراتور از سوی سناي روم و نستانین مخالف این روش بسیار قدیمی رومیان بود، به علاوه ماکزتیوس پیشنهاد کنستانتین را که امپراطوری روم به صورت کنفدراسیونی مرکب از دو قسمت غربی و شرقی آن در آید رد کرده بود و آن را مالا موجب تجزیه و نابودی روم می دانست، ماکزتیوس در پی جنگ پل " میلوین " کشته شد، کنستانتین که میترانیست بود پس از این پیروزی سربازانش را جمع کرد و خطاب به آنان گفت که در اثنای جنگ که روی به خورشید کرده بود تا طلب پیروزی کند، صلیبی نورانی را مقابل خورشید دید و در پی مشاهده این صلیب که همراه با پیروزی در جنگ بود تصمیم گرفته است مسیحی شود و اصراری به مسیحی شدن دیگران ندارد.

گرویدن کنستانتین که نام او بر شهر قسطنطنیه (استانبول) گذارده شده است به صدور منشور میلان در نهم نومبر (12 روز بعد) مبنی بر رسمیت یافتن و تحمل شدن مسیحیت در قلمرو روم انجامید، طبق همین منشور کسانی که به خاطر مسیحی بودن زندانی بودند آزاد شدند و اموال مصادره شده به صاحبانشان پس داده شد، به این ترتیب کنستانتین نخستین امپراطور مسیحی روم است، باید دانست که روم (ایتالیا) نخستین کشور مسیحی جهان نیست، ارمنستان اولین کشور در جهان است که مسیحیت را دین رسمی خود اعلام کرده بود.

2 - کشف کشور کیوبا: - به تاریخ 28 اکتوبر سال 1492 میلادی: "کیوبا" یکی از مهمترین ممالک امروزی نیمکره غربی در جریان اولین سفر کریستف کلمب دریانورد معروف قرون پانزدهم و شانزدهم میلادی کشف شد، کیوبا جزیره ای است در دریای کارائیب که تا قبل از این که روز 20 می 1902 میلادی به استقلال برسد، ممالک متعددی بر آن حکومت کردند، کیوبا پس از کشف، جزء مستعمرات امریکایی هسپانیا درآمد.

روز شمار بیست و نهم ماه اکتوبر

=====

1 - آتا ترک، رئیس جمهوری ترکیه شد: - به تاریخ 29 اکتوبر سال 1923 میلادی: پارلمان ترکیه که مجلس کبیر عنوان داشت رای به جمهوری شدن این کشور داد و به اتفاق آراء مصطفی کمال پاشا (اتاترک) را به ریاست جمهوری برگزید، جمهوری ترکیه جای امپراطوری عثمانی را که زمانی یک قلمرو پهناور شامل سرزمین های عربی و اروپایی جنوب شرقی بود گرفت، آخرین سلطان عثمانی قبلا به خارج از ترکیه فرار کرده بود، معارضات عثمانی با قدرتهای اروپایی مخصوصا در قرن 19 را در تاریخ عمومی (تاریخ جهان) «مسئله شرق» عنوان داده اند، در میان قدرتهای اروپایی به ترتیب روسیه و انگلستان بزرگترین معارضان عثمانی بودند و در شرق آن هم ایران.

عثمانی خود در سال 1453 پس از سقوط دولت بیزانتیوم و تصرف قسطنطنیه جای آن را که در قدیم روم شرقی خوانده می شد گرفته بود، جنگ اول جهانی که در آن عثمانی متحد کشور المان بود به عمر آن امپراطوری پایان داد، از سرزمینهای اروپایی عثمانی مقدار کمی نصیب ترکیه شده است، مجلس کبیر در 29 اکتوبر 1923 پایتخت را از استانبول به انقره (انکارا) در آناتولی (آسیای صغیر) تغییر داد و ترکی را زبان رسمی همه ترکیه فراساخت، چند سال بعد الفبای ترکیه نیز لاتین شد و کلمات برحسب تلفظ آنها نوشته شد.

2- بازداشت 1045 نفر در شهر نیویارک: - به تاریخ 29 اکتوبر سال 1979 میلادی: به مناسبت پنجاهمین سالگرد سقوط بورس نیویارک و آغاز رکود بزرگ اقتصادی دهها هزارتن در نیویارک دست به تظاهرات زدند که رسانه های امریکا به آن عنوان تظاهرات ضد اسلحه اتمی دادند، تظاهر کنندگان در صدد بستن درهای بورس نیویورک برآمدند و مانع ورود افراد به آن شدند، آنان شعار می دادند که همه مشکلات زیر سر بورس نیویورک است.

هشتصد مامور پلیس تلاش می کردند که مانع از تعطیل شدن بورس نیویورک به دست آنان شوند، تظاهر کنندگان که بعداً سرکوب شدند می گفتند که منظورشان کمپانی هایی است که در صنایع تسلیحات اتمی و سلاحهای وابسته سرمایه گذاری کرده اند، تظاهرات سرانجام با دستگیری و بازداشت 1045 تن از آنان پایان یافت.

3 - بیست و دومین نشست کنگره بین الملل سوسیالیست: - به تاریخ 29 اکتوبر سال 2003 میلادی: ششصد نماینده از 150 حزب سوسیالیست و سوسیال دمکرات از فرصتی که بیست و دومین نشست نوبتی «کنگره بین الملل سوسیالیست» در شهر سائو پائولو کشور برازیل برایشان فراهم آورده بود استفاده کردند و زبان به انتقاد از وضعیتی که بر جهان امروز مستولی شده است گشودند، ماحصل آن شلاق زدن بر «تغییر رژیم کشورها به سبک امریکایی و گسترش کاپیتالیسم افسار گسیخته» بود که قراء را فقیر تر ساخته است، سخنرانان عموما به سخاوتمندی دولتها در

اظهارات بانو « مارگارتا وینبرگ » معاون نخست وزیر سوئد که گفت : تنها کمپانی های بزرگ کشورهای قدرتمند از نظم تازه جهان بهره مند می شوند و جهان امروز جهان بی عدالتی هاشده است که نمونه ای از این سخنرانی ها بود، در جلسات این نشست از اشغال نظامی عراق وسیعاً انتقاد شد، ریاست کنگره دارای 23 معاون است، این نشست از 26 تا 29 اکتوبر سال 2003 جریان داشت و « آنتونیو گوترس » نخست وزیر (صدراعظم) پیشین پرتغال به ریاست بعدی این کنگره انتخاب شد.

4 - آگاه شدن از تفکر سیاسی فرد:- به تاریخ 29، اکتوبر 2004 میلادی: رسانه های امریکا گزارش کرده بودند که با بکار بردن تکنولوژی «اسکن مغز» و «اف . ام . آر . آی» می توان تفکر سیاسی فرد و تمایل او به احزاب ، افکار ، ادیان و ... و در نتیجه هواداری اش از افراد را تشخیص داد، از این تکنولوژی سالها بود که برای تشخیص بیماری های مغز و حافظه از جمله آلزایمر استفاده می شد، با این تکنولوژی سلیقه ، ذوق و نیز علاقه افراد به غذا و لباس و ... را هم می شود دقیقاً تشخیص داد، این گزارش پس از تجربه ای که دانشگاه کالیفرنیا شعبه لس آنجلس انجام داده و نتایج مطلوب به دست آورده تنظیم و انتشار یافته است، این تجربه بر پایه واکنش مغز به آنچه را که یک فرد تمایل و علاقه دارد و چیزهایی که مورد علاقه او نیست صورت گرفته است، نیاز بخش ویژه مغز هنگام یاد کردن از اشیاء ، افراد و موضوعات مورد علاقه به اکسیژن، متفاوت از موضوعات و اشیاء مورد تنفر و یا عدم تمایل او است، دستگاه اسکن کننده از روی میزان این نیاز، به «درصد» تمایل فرد پی می برد و آن درج و ثبت می کند، دانشمندی که این تجربه را انجام داده اند تأکید کرده اند که نتایج، صد در صد دقیق بوده است، باید دانست که این آزمایش روی هر فرد و برای هر موضع، فعلاً مصرف مالی سنگین دارد.

روز شمارسی ام ماه اکتوبر

=====

1 - تولد فئودور داستویفسکی:- به تاریخ 30 اکتوبر سال 1821 میلادی: فئودور داستویفسکی Feodor Dostoevski یکی از داستان نگار مشهور روس و یکی از بنیادگذاران سبک نوین نگارش داستانهای کوتاه در تاریخ فوق به دنیا آمد، داستانهای کوتاه در دو دهه آخر قرن 20 بار دیگر مورد توجه خاص قرار گرفته است و احتمالاً دلیل آن کم حوصله شدن مردم به خواندن داستانهای طولانی باشد.

2 - شکست مسلمانان در جنگ پواتیه (فرانسه):- به تاریخ 30 اکتوبر سال 732 میلادی: پس از هفت روز نبرد میان سپاه اعزامی اعراب مسلمان از اسپانیا به فرانسه و لشکریان قوم فرانک به فرماندهی شارل مارتل، اعراب به دلیل از دست دادن فرمانده خود، عبدالرحمن دچار شکست شدند و دست به عقب نشینی زدند، این جنگ که در «پواتیه» واقع در مرکز فرانسه روی داده بود آخرین حد پیشروی نیروهای عرب مسلمان در اروپا بود.

3 - هشتمین و آخرین لشکر کشی صلیبیون اروپا، به خاورمیانه:- به تاریخ 30 اکتوبر سال 1270 میلادی: آغاز هشتمین و آخرین لشکرکشی اروپاییان در قرون وسطا به خاورمیانه معروف به «جنگهای صلیبی» است که بهانه آن نجات تربت عیسی بن مریم و خارج کردن زادگاه وی از دست مسلمانان بود که به هدف خود نرسیدند، ولی این لشکرکشی ها باعث آشنایی اروپاییان با صنعت، هنر و پیشرفتهای علمی - ادبی و نیز ثروت مشرق زمین شد که دو قرن بعد با یافتن راههای دریایی، از طریق این راهها اقدام کردند و به تدریج بسیاری از سرزمین های شرق را به زیر یوغ استعمار کشیدند؛ از جمله چین و هند را.

تلاش اروپاییان برای یافتن راههای دریایی به شرق عمدتاً به این دلیل بود که با پیدایش امپراطوری عثمانی راه زمینی به شرق بروی شان مسدود شده بود و این امپراطوری مانع بزرگی بر سر راهشان بود که در قرون بعد با بازی های خود آن را تدریجاً نابود کردند.

4 - آزمایش بمب هیدروجن 58 مگاتنی شوروی :- به تاریخ 30 اکتوبر سال 1961 میلادی: دانشمندان شوروی دست به نیرومندترین آزمایش هسته ای جهان زدند و یک بمب هیدروجنی 58 مگاتنی را منفجر کردند، پارلمان ایالتی نیویارک از فرط نگرانی، روز بعد ساختن پناهگاه در برابر حمله هسته ای را در آن ایالت اجباری کرد، طبق بروشورهایی که یک هفته پس از این انفجار، در امریکا میان مردم توزیع شد اشاره شده بود که نفوذ اشعه خطرناک ناشی از حمله اتمی به داخل زمین و آب کم است و بنابراین، مردم پس از شنیدن سوت خطر باید به تونلهای زیر زمینی که ایجاد و با تابلو زرد مشخص خواهد شد پناه ببرند و در فضای باز نمانند که مواد رادیواکتیو در هوا پراکنده و برای مدتی باقی خواهند ماند، قدرت هسته ای - موشکی شوروی دهها سال باعث نگرانی شدید غرب بود و پس از فروپاشی این اتحادیه تلاشهای گوناگون صورت گرفته است تا سلاحهای هسته ای شوروی که در اختیار روسیه قرار گرفته اند به حداقل برسند، واقعیت های مربوط به فروپاشی ناگهانی شوروی هنوز در پرده ابهام است.

روز شمارسی و یکم ماه اکتوبر

=====

1 - ترور (ایندیرا گاندی - استیفن تیزا) دو نخست وزیران :- به تاریخ 31 اکتوبر: شاهد ترور دو نخست وزیر (صدراعظم) به یک شکل توسط نظامیان محافظ بوده است : استیفن تیزا نخست وزیر مجارستان در سال 1918 و بانو ایندیراگاندی نخست وزیر هند در سال 1984 میلادی، به دست افراد گارد محافظ خود که از ناسیونالیست های سیک بودند هدف گلوله قرار گرفت و درگذشت.

در تاریخ معاصر جهان، ایندیرا گاندی به عنوان یک سیاستمدار خوشفکر و تاثیرگذار شناخته شده است، این بانوی هندی برای بیش از 3 دهه در مشاغل سیاسی گوناگون به کشور خود خدمت کرد و نام نیکي از خود به یادگار گذاشت، ایندیرا تنها فرزند جواهر لعل نهرو، صدراعظم اسبق هندوستان، در 19 نوامبر سال 1917 در " الله آباد " هند متولد شد، در آن سالها پدر و مادر ایندیرا به جرم فعالیت های سیاسی علیه استعمارگران بریتانیا بارها به زندان افکنده شدند، ایندیرا در کالجهای " پونا " و " سانتی نی کتان " هند تحصیل کرد و سپس برای تکمیل تحصیلات عالی خود به پوهنتون (دانشگاه) آکسفورد انگلستان رفت، ایندیرا گاندی سال 1942 با مردی به نام فیروز گاندی، یکی از پارسیان هند، که هیچ نسبتی هم با مهاتما گاندی (رهبر اسطوره ای استقلال هند) نداشت، ازدواج کرد، این دو کمی پس از ازدواج به جرم فعالیت های سیاسی دستگیر و زندانی شدند، فیروز گاندی در سال 1946 درگذشت و این در حالی بود که 2 فرزند پسر به نامهای راجیو و سانجیو از این زوج به جای ماند، هندوستان در سال 1947 استقلال خود را از انگلستان بازیافت، ایندیرا گاندی نیز به لطف حمایت های پدرش و جواهر لعل نهرو، در حزب کنگره مشغول شد، او 9 سال بعد به ریاست حزب کنگره که مهمترین حزب در کشور هندوستان به شمار می رود، برگزیده شد، نهرو در سال 1964 درگذشت و در پی این اتفاق، ایندیرا گاندی به عنوان وزیر اطلاعات و تبلیغات هند وارد کابینه شد، 2 سال بعد ایندیرا گاندی از سوی مردم به عنوان نخست وزیر هندوستان انتخاب شد، او همچنان موفق شد رهبری گروهی از جوانهای چپ روی حزب کنگره را بر عهده بگیرد که ثمره آن نزدیکی هند به اتحاد شوروی بود، ایندیرا گاندی بعدها به مقام ریاست جمهوری هند انتخاب شد، اما در سال 1984 در پی حمله تروریستی یک سیک متعصب درگذشت، متأسفانه فرزندان گاندی نیز سرنوشت های تراژیکي داشتند، در حال حاضر، رهبری سنتی حزب کنگره هند تحت تاثیر سونیا گاندی، عروس ایندیرا گاندی و همسر راجیو گاندی است، هندی ها همچنین علاقه خاصی به پری یانکا، نوه ایندیرا (دختر راجیو و سونیا) دارند و از او به عنوان رهبر آینده هند نام می برند.

2- اولین شورشهای میهن پرستی و استقلال طلبی در یونان:- به تاریخ 31 اکتوبر سال 1460 میلادی: علیه امپراتوری عثمانی که در آن زمان مالک الرقاب یونان بود ، آغاز شد و از آن پس مدت 370 سال این شورشها گاه شدید و گاه ضعیف ادامه داشت تا سرانجام در سال 1830 میلادی با کمک دولتهای مسیحی جهان مثل فرانسه و انگلستان و روسیه که مایل به تجزیه قدرت امپراتوری عثمانی بودند، یونان به استقلال رسید.

3 - اولین وسیله نقلیه بخاری:- به تاریخ 31 اکتوبر سال 1769 میلادی اولین وسیله نقلیه بخار به صورت خود رو توسط " ژوزف کونیو "مهندس و مخترع معروف فرانسه در قرون هجدهم میلادی اختراع شد و مخترع در این موقع 44 سال داشت و ده سال متواتر برای اختراع این وسیله زحمت کشیده بود " ژوزف کونیو " برای ایجاد قوه تحرك در وسیله نقلیه خود از نیروی " بخار آب " که اساس استفاده آن را دنیس پاپین کشف کرده بود استفاده کرده بود .

4 - انتقال جسد استالین:- به تاریخ 31 اکتوبر سال 1961 میلادی: کنگره حزب کمونیست شوروی به خواست خروشچف به اتفاق آراء تصویب کرد که جسد مومیایی شده استالین از آرامگاه لنین در میدان سرخ مسکو به جای دیگری انتقال یابد، این تصمیم به اجراء درآمد، در جلسه 30 اکتوبر، حتی یک کمونیست که استالین تا سال 1953 بر آن حزب ریاست کرده بود به پیشنهاد انتقال جسد ، رای مخالفت نداد ، ولی « این اتفاق آراء » در کشورهای دیگر مورد بررسی و انتقاد قرار گرفت، برخی گفتند که استالین روانشناسی روسها را که ملتی متشکل از اختلاط نژادها است و در طول زمان به دیکتاتوری و قدرت دولت عادت کرده است می شناخت و چنان رفتار می کرد و... و پاره ای هم با تحلیل «این اتفاق آراء» پیش بینی برچیده شدن حزب کمونیست را با چنین اعضای وفاداری در آینده کرده بودند ، ولی باور نمی کردند که شوروی هم فرو پاشی کند ، و تصور می کردند که برجای حزب کمونیست یک امپراتور بنشیند ./

ختم رویداد های مهم جهان

در ماه اکتوبر سالهای مختلف